

VVBB Prijs voor de Nederlandstalige Overheidsmanager van het jaar 2011

Uitreiking De Schelp, Vlaams Parlement, 26 januari 2012

LAUDATIO door Prof. Dr. Geert Bouckaert, directeur Instituut voor de Overheid voor Stefaan Van Mulders, Administrateur-generaal Agentschap Jongerenwelzijn

De Vlaamse Vereniging voor Bestuur en Beleid kent sinds 1997 jaarlijks de VVBB-prijs van Vlaams Overheidsmanager toe aan een ambtenaar die zich significant onderscheiden heeft. Met deze prijs beoogt de VVBB om duidelijk te maken dat een goedwerkende overheid niet een deel is van het probleem, maar heel duidelijk een deel is van de oplossing. Zeker in de huidige omstandigheden van financieel-economische crisis wordt de overheid en zijn administratie niet enkel een actor en organisatie naast de andere actoren en organisaties in een samenleving, maar een politiek gestuurde instelling die spelregels moet bepalen en ultiem oplossingen moet aanreiken.

Topambtenaren als effectieve overheidsmanagers in het daglicht plaatsen is essentieel om optimistisch te zijn over verandering, om voluntaristisch te zijn in het verbeteren van wat nu is, om te geloven in aanpassing ten goede. Dit betekent dat zij zichtbare en onomkeerbare zaken hebben gerealiseerd, dat zij strategisch denken en doen, dat zij ondanks grote complexiteiten en stringente kaders toch essentiële zaken gedaan krijgen, dat zij op het niveau van systemen denken, rekening houdend met het sectorspecifieke ook binnen de overheid en dit toch kunnen overstijgen, dat zij resultaatgericht zijn in het opnemen van verantwoordelijkheid en het afleggen van verantwoording. Zij vullen hun opdracht in op een manier die creatief is en waarbij zij ook een risico nemen. Vanuit dit perspectief zijn ze een voorbeeld en voortrekker, woorden wekken, maar voorbeelden trekken. Op die manier dragen ze bij tot een positief beeld van een goedwerkende publieke sector en daardoor tot het vertrouwen in overheid en tot de positieve motivatie om voor die overheid te werken.

Jongerenwelzijn

Het garanderen van welzijn voor onze jongeren is een essentiële en complexe opdracht. Een samenleving die hierin faalt, faalt voor zijn toekomst. De context van een fragmentatie van onze sociologische instellingen, de ontkoppeling van generaties, de ontworteling van normatieve kaders, de dysfunctionele prestatiedruk op jonge leeftijd, en de economische crisis leiden tot een grote uitdaging om onze jongeren te vrijwaren voor de toekomst.

De evolutie van jongeren in de bijzondere jeugdbijstand groeit gestaag van 14.798 of 0.98% van de totale jongerenpopulatie in Vlaanderen in 2000 tot 26.235 in 2010 (voor 2008 betekenden de 23.350 jongeren 1.53% van die jongerenpopulatie).

De toenames van geplaatste jongeren doen zich voor in alle leeftijdscategorieën en stijgen in absolute en relatieve termen (voor 2010 tegenover (2009)):

0-5 jaar	13,12 % (13,10 %)	3 442 (3 199)
6-11 jaar	25,91 % (25,87 %)	6 797 (6 317)
12-17 jaar	45,53 % (45,98 %)	11 946 (11 229)
18-21 jaar	15,44 % (15,06 %)	4 050 (3 677)

Vlaamse Vereniging voor Bestuur en Beleid

Hiervoor is preventie en opvoedingsondersteuning nodig. De Vlaamse coördinatoren opvoedingsondersteuning promoten het lokaal overleg en ondersteunen 14 opvoedingswinkels en vele opvoedingspunten in Vlaanderen. Ondanks deze preventie en opvoedingsondersteuning neemt de gedwongen hulpverlening toe van 52.34% in 2008 tot 55.63% in 2010. De capaciteit in private voorzieningen, in gemeenschapsinstellingen, en in gesloten centra neemt elk jaar toe.

In 2010 betrof het personeelsbestand van Jongerenwelzijn 1.285 personen (587 consulenten in de afdeling preventie- en verwijzersbeleid, 622 opvoeders in de afdeling gemeenschapsinstellingen, en 76 personen in de centrale administratie).

Het devies van Jongerenwelzijn is "Jong leven richting geven". Dit omvat 7 kernopdrachten:

- 1) Een preventiebeleid voeren om te voorkomen dat minderjarigen in een problematische opvoedings situatie belanden. Dit gebeurt door de preventieteams van de afdeling Preventie- en Verwijzersbeleid.
- 2) Het private hulpaanbod Bijzondere Jeugdzorg erkennen, subsidiëren en aansturen. Dit gebeurt door de afdeling Voorziengenbeleid.
- 3) Uitvoering van het beleid inzake Integrale Jeugdhulpverlening. Dit is een gedeelde opdracht van alle afdelingen van Jongerenwelzijn.
- 4) Het verwijzersbeleid organiseren en coördineren. Dit gebeurt door de afdeling Preventie- en Verwijzersbeleid en meer bepaald door de Comité's Bijzondere Jeugdzorg (vrijwillige hulpverlening/CBJ) en sociale dienst gerechtelijke jeugdbijstand (gedwongen hulpverlening/SDJ).
- 5) De Gemeenschapsinstellingen organiseren en coördineren. Dit gebeurt door de afdeling Gemeenschapsinstellingen
- 6) het fonds Jongerenwelzijn beheren. Dit fonds is een geldelijk fonds gebruikt om het private hulpaanbod te subsidiëren
- 7) Het agentschap Jongerenwelzijn beheren.

Overheidsmanagement en Jongerenwelzijn

"Jong leven richting geven", het devies van Jongerenwelzijn, vereist een grote graad van professionaliteit, niet enkel opvoedkundige professionaliteit maar ook een professionaliteit in het beheer en het beleid. Goed management en goed beleid is een hefboom voor deze sector, en staat er dus niet haaks op.

De uitdaging van een overheidsmanager is om deze strategische visie dagdagelijks over te brengen op alle medewerkers. En dit gebeurt binnen Jongerenwelzijn.

Vlaamse Vereniging voor Bestuur en Beleid

Er wordt gewerkt aan visie. Welk soort dienstverlening is er nodig? Hoe realiseren we hulpverlening op maat?, hoe kunnen we concreet differentiëren? De visie moet ook gedragen worden door het veld. Een Staten-generaal met stakeholders moet de kernwaarden en een strategische visie voor 2015-2019 realiseren.

Er wordt gewerkt aan verandering. Kliëntopvolgingsystemen vertrekken van een hulpverleningsdossier waarbij een mondelinge of schriftelijke cultuur omgezet wordt in een elektronisch dossier dat de jongere uiteindelijk ten goede komt. Er moet steun gebouwd worden voor de 'integrale toegangspoort' die gerealiseerd moet worden.

Het binnenbrengen van het managementdenken in een sector die met veel empathie en motivatie gedreven is door een terechte grote bezorgdheid voor het meest menselijk kwetsbare in een samenleving, zijn jongeren, met hun potentialiteit en hun fragiliteit, met hun hoop en met hun wanhoop, met hun geloof en met hun ongeloof in hun eigen toekomst, is niet evident. En toch slaagt Jongerenwelzijn er in om met dit managementdenken de professionaliteit van opvoeders en consultants, de werking van de instellingen, van de verwijzende instanties, van de bemiddelingscommissies, van de sociale diensten, te ondersteunen en hen hefbomen te geven.

Dit vergt indicatoren waarbij dienstverlening wordt opgevolgd ten behoeve van de verbeteringstrajecten. Dit vergt Management by Objectives: het welzijn van de jongere is het objectief. Dit vergt het mobiliseren van de inzet van alle personeelsleden. Dit vergt overtuiging om ambtelijke visies op dienstverlening om te zetten in de kracht van hulpverleningsmotivatie.

Dit alles is aan het gebeuren binnen de diensten van Jongerenwelzijn.

Om al deze redenen kent de Vlaamse Vereniging voor Bestuur en Beleid haar jaarlijkse prijs voor de Vlaamse Overheidsmanager 2011 toe aan de administrateur-generaal Jongerenwelzijn Stefaan Van Mulders.

Stefaan Van Mulders wordt 58, is jurist, en heeft verschillende delen van de overheid gezien: openbare werken, Nationale opvoeding en Nederlandse cultuur, de Algemene Administratieve Diensten van de Vlaamse Gemeenschap, het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur; hij was waarnemend directeur-generaal bij de administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn, afdelingshoofd van de afdeling Buiten Europa van de administratie Buitenlands Beleid, afdelingshoofd Bijzondere Jeugdbijstand, transitie-manager voor het agentschap Jongerenwelzijn, en vanaf augustus 2006 administrateur-generaal van het Agentschap Jongerenwelzijn en leidend ambtenaar van het Fonds Jongerenwelzijn.

Deze prijs gaat naar een persoon maar gaat hiermee ook naar de sector met al zijn consultants, opvoeders, en begeleiders die dagelijks bijdragen tot het welzijn van onze jongeren.

Deze prijs gaat naar de persoon die hier de effectieve leiding neemt met visie, strategie, motivatie, zicht op resultaten, en aandacht voor het menselijke in het voeren van dit beleid en het aansturen van medewerkers en organisaties.

Vlaamse Vereniging voor Bestuur en Beleid

Deze prijs wil Jongerenwelzijn bemoedigen om door te gaan, ook in moeilijke tijden. “Jong leven richting geven” vaart wel met een goed beleid en een goed bestuur van Jongerenwelzijn.

Stefaan Van Mulders en zijn teams wensen we nog succes om jong leven verder goede richting te geven.

De VVBB heeft de traditie om kunst als prijs te geven, ook om jonge kunstenaars aan te moedigen.

Dit jaar heeft Lief Brijs bekomen dat Rinus Van de Velde, hij is met zijn 27 jaar waarschijnlijk de meest beloftevolle en succesrijke kunstenaar in Vlaanderen, op haar vraag, speciaal voor de hoofdprijs een houtskooltekening (100 x 70 cm) gemaakt. De titel is in het werk geïntegreerd en luidt: "*One Day I will win The Award Winning Award*".

Van de Velde werkt meestal op heel groot formaat om de toeschouwer in het kijken zelf op te nemen en te confronteren met figuren op mensenmaat. Op die manier reflecteert hij vanuit zijn beeldenarchief op het leven en zijn betekenis. Hoewel de tekeningen vaak tot een reeks behoren, bestaan de scènes ook autonoom; zij stimuleren het waarnemend denken over basisprincipes en relativiteit: zwart/wit, vol/leeg, of schaduw/licht. Tekenen is een dagelijkse routine voor Rinus Van de Velde waarin hij op zoek gaat naar de achterliggende structuren en zo de realiteit achter het zichtbare wil vatten in de vorm van een afbeelding.

Hierdoor is deze aangrijpende tekening van Rinus Van de Velde ook een afspiegeling van wat Jongerenwelzijn wil zijn voor jongeren. Hiermee wil de VVBB Stefaan Van Mulders en zijn toegewijde teams erkennen, bemoedigen en feliciteren voor hun werk, hun inzet, en hun resultaten. In naam van onze ganse samenleving: Bedankt om “Jong leven richting te geven” en veel moed, succes en doorzettingsvermogen voor de toekomst.

Brussel, 26 januari 2012